

KOGUKONDLIK TURVALISUS

Juhendi koostajad:
Peeter Vihma | Madle Lippus

linnalabor
K Ü M M E A A S T A T

www.linnalabor.ee | www.kohalikkoostoo.ee

Juhendi koostamist ja väljaandmist on toetanud Siseministeerium kogukondliku turvalisuse 2015. a üleriigilisest toetusvoorst.

Kogukondliku turvalisuse all peetakse silmas sellist ühistegevust, milles osalevad inimesed, kelle turvalisus on kõne all. Kogukondliku turvalisuse mudeli järgi on eesmärk ennetavalt muuta sotsiaalset keskkonda, mis turvalisust mõjutab.

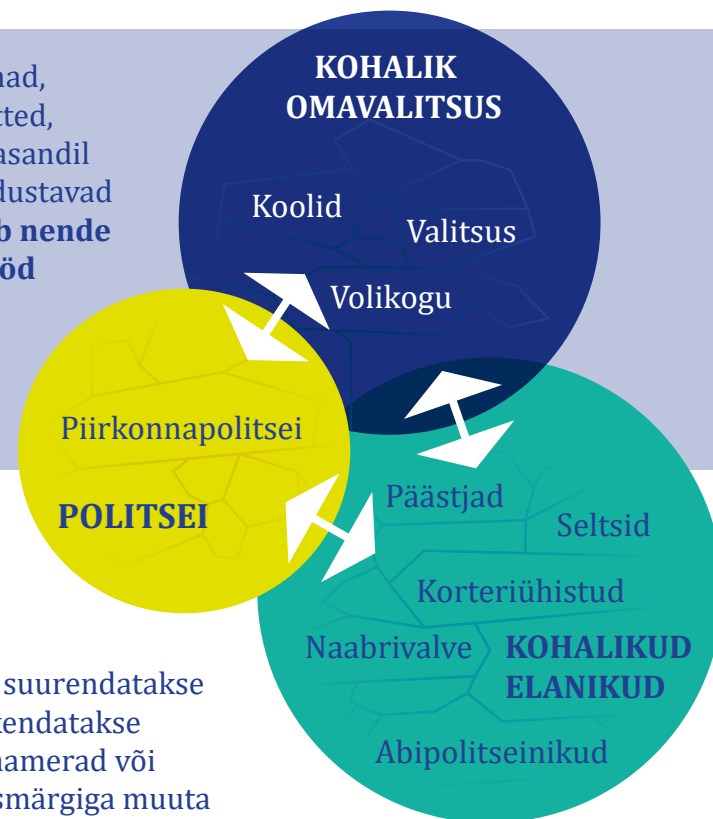
Kogukondliku tegevuse keskmes on perekonnad, sõpruskonnad, seltsid, korteriühistud, ettevõtted, kohalikud omavalitsused ja muud kohalikul tasandil tegutsevad organisatsioonid, mis kokku moodustavad kogukonna. **Kogukondlikku turvalisust loob nende ühiskonnaosade suutlikkus ja tahe koostööd teha.** See tähendab, et mida suurem on kogukonna osalus kogukondliku turvalisuse tegevustes, seda tugevam on ka nende mõju sotsiaalsele keskkonnale.

Kogukondliku turvalisuse tegevusi saab rühmitada kohalike elanike osaluse määra alusel.

1. Situatsiooniline lähenemine. Turvalisust suurendatakse füüsilise keskkonna muutmise kaudu (nt raskendatakse hoonetesse sisenemist, paigaldatakse turvakaamerad või kõrvaldatakse inimeste kogunemiskohad) eesmärgiga muuta korrarikkumine keerulisemaks.

2. Ressursside mobiliseerimine. Turvalisust suurendatakse kogukonna aktiveerimise kaudu, sõnastades ühiseid probleeme ja leides neile lahendusi. Eelkõige pööratakse tähelepanu riski- ja probleemrühmadele toetuse pakkumisele.

3. Kogukonna võimustamine. Turvalisust suurendatakse kogukonna eneseanalüüsi ja -arengu soodustamise kaudu. See põhineb arusaamal, et kuigi kogukonnad ühendavad inimesi, võivad nad samal ajal teatud riski- ja probleemrühmi kõrvale jätta. Selle lähenemise puhul vastatakse tegevuste planeerimisel küsimusele „Mida me nendega koos teeme?“, mitte küsimusele „Mida me nende jaoks teeme?“.

Rohkem osalust kogukonnas tähendab ka rohkem ja erinevamat tüüpi ühistegevusi. Ühistegevuse jaoks kasutatakse sageli terminit *koostöö*, kuid tegelikult mõeldakse selle all üsna erinevaid asju. Kõigil ühistegevuse vormidel on omad võimalused – tähtis on neid tegevuse korraldamisel teadvustada ja neis kokku leppida. See aitab vältida erinevatest ja läbirääkimata ootustest tulenevaid konlikte. Protsesside erinev mõistmine põhjustab paraku erinevaid ootusi nii tulemustele kui ka rollidele.

KOMMUNIKATSIOON

ehk Infovahetus osapoolte vahel

- ◀ Info liikumine ametkondade vahel
- ◀ Info liikumine politseilt inimestele
- ◀ Info liikumine inimestelt politseile ja kohtumised huvirühmadega
- ◀ Info kahe-suunaline liikumine inimeste ja politsei vahel

Kuressaares peavad **piirkonnapolitseinikud temaatilisi loenguid** noortekeskuses ja eakate päevakeskuses.

Rapla politseijaoskonnas on **patrullpolitseinike ülesanne otsesuhtlus piirkonna elanikega** – nad peatavad autosid ja uurivad, kuidas elanikel läheb.

Raplamaal korraldatakse projekti „Turvaline kodukant“ raames **politsei, kohalike elanike ja omavalitsusametnike ühiseid arutelusid**.

Keila linnas osaleb **piirkonnapolitseinik** volikogu juures tegutseva **turvalisuskomisjoni koosolekutel**.

Läänemaal toimuvad kord kvartalis **politsei ja omavalitsuste esindajate ühised** planeerimise analüüsi **koosolekud**

KOOPERATSIOON

ehk sama valdkonna või sarnaste eesmärkidega organisatsioonide ühistegevus ühise eesmärgi saavutamiseks ning tegevuste kattuvusest ja kordamisest hoidumiseks

Regulaarsed koosolekud või ümarlauad, kus osalevad linna(osa), valla või maakonna sama valdkonna töötajad (nt noorte puhul sotsiaal- ja haridustöötajad, noorsoopolitsei, lastekaitse) igapäevatöö paremaks korraldamiseks

Keilas **kohtuvad noortega töötavad ametnikud regulaarselt** ühiste teemade arutamiseks ja tegevuste kavandamiseks.

Ida-Harju **turvalisuse osapooled kohtuvad aeg-ajalt ümarlauas**, et arutada tekkinud probleeme

KOORDINATSIOON

ehk erinevate valdkondade organisatsioonide infovahetus oma eesmärkide paremaks saavutamiseks

(Tervise)nõukogud või turvalisuse komisjonid, kus linna(osa), valla või maakonna asutused, organisatsioonid ja elanikud tuvastavad probleeme, planeerivad tegevusi ja suunavad osalejate ressursse

Rõuge valla **tervisenõukogu** tegevuse eesmärk on **saavutada** piirkonnas rahvatervise alal **ühiseid eesmäärke**

KOOSTÖÖ

ehk ühine eesmärkide, tegevuste ja ressursside planeerimine ning tulemuste hindamine

- ◀ Maakonna või valla turvalisuse arengukava koostamine ja selle elluviimine mitme osapoole koostöös
- ◀ Valdade ühine menetlusteenistus

Järvemaal koostati osapoolte koostöös **ühine turvalisuse arengukava**. See viiakse ellu ja hinnatakse ka selle tegevuste tulemuslikkust.

Illuka, Mäetaguse, Jõhvi, Vaivara ja Toila vallas loodi kohalike turvalisuse probleemidega tegelemiseks **ühine menetlusteenistus**